

Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana Judecător: Igor Bațalai
Dosarul nr. 21r-1169/19
1-19100092-02-21r-06122019

DECIZIE
În numele Legii
(dispozitiv)

23 ianuarie 2020

mun.Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței de judecată
Judecătorii

Stelian Teleucă
Sergiu Furdui și Silvia Gîrbu

Cu participarea:

Avocatului

Alexandr Russu

judecând în ședință publică în ordine de recurs, recursul declarat de avocatul Alexandr Russu în interesele condamnatului Veaceslav Platon împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 31 octombrie 2019 , prin care a fost respinsă, ca inadmisibilă plângerea condamnatului ***** împotriva administrației Penitenciarului 13, privind îngrădirea dreptului la întrevăderi cu avocații, precum și obligarea administrației instituției privind asigurarea accesului la întrevăderi,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 19.03.2019-20.03.2019

Instanța de recurs: 22.04.2019 – 23.05.2019

Prima instanță la rejudecare: 31.05.2019 – 31.10.2019

Instanța de recurs: 06.12.2019 – 23.01.2020

Procedura de citare legală a fost executată.

verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

În conformitate cu prevederile art. 447- 449 alin. (1) pct.2) lit.c) Cod procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

DECIDE:

Se admite recursul avocatului Alexandr Russu, in interesele condamnatului Veaceslav Platon și casează integral încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 31 octombrie 2019 cu trimiterea cauzei la o nouă rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecători.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței:

Judecător

Stelian Teleucă

Judecătorii:

Sergiu Furdui

Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana Judecător: Igor Baţalai
Dosarul nr. 21r-1169/19
1-19100092-02-21r-06122019

DECIZIE
În numele Legii

23 ianuarie 2020

mun.Chişinău

Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău

Având în componenţa sa:

Preşedintele şedinţei de judecată
Judecătorii

Stelian Teleucă
Sergiu Furdui şi Silvia

Gîrbu

Cu participarea:
Avocatului

Alexandr Russu

judecând în şedinţă publică în ordine de recurs, recursul declarat de avocatul Alexandr Russu în interesele condamnatului Veaceslav Platon împotriva încheierii Judecătoriai Chişinău, sediul Ciocana din 31 octombrie 2019 , prin care a fost respinsă, ca inadmisibilă plângerea condamnatului ***** împotriva administraţiei Penitenciarului 13, privind îngrădirea dreptului la întrevederi cu avocaţii, precum şi obligarea administraţie instituţiei privind asigurarea accesului la întrevederi,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanţă: 19.03.2019-20.03.2019

Instanţa de recurs: 22.04.2019 – 23.05.2019

Prima instanţă la rejudecare: 31.05.2019 – 31.10.2019

Instanţa de recurs: 06.12.2019 – 23.01.2020

Procedura de citare legală a fost executată.

verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău, a –

C O N S T A T A T :

Soluția și argumentele instanței de fond:

1. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 31 octombrie 2019, a fost respinsă, ca inadmisibilă cererea condamnatului Veaceslav Platon adresată împotriva acțiunilor/inacțiunilor administrației penitenciarului 13, mun. Chișinău privind îngrădirea dreptului la întrevederi cu avocații, precum și obligarea administrației instituției penitenciare privind asigurarea accesului la întrevederi.

2. Pentru a se pronunța cu încheierea în cauză, instanța de fond a stabilit că, la 31 mai 2019 prin intermediul cancelariei Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana a parvenit decizia Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2019 prin care s-a admis recursul declarat de către condamnatul Veaceslav Platon și s-a casat încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 20 martie 2019 cu dispunerea rejudecării cauzei în alt complet de judecată.

3. Drept motiv de casare a hotărârii primei instanțe din 20 martie 2019, instanța de Apel a remarcat examinarea superficială a cazului și neargumentarea soluției adoptate, menționându-se că nu s-a examinat fondul cauzei, dar formal s-a indicat la inadmisibilitatea plângerii adresate.

4. Rejudecarea cauzei contravenționale a stabilit că, la 18 martie 2019, condamnatul Veaceslav Platon a adresat o plângere în Judecătoria Chișinău sediul Ciocana, referitor la acțiunile pretins ilegale ale administrației Penitenciarului nr. 13 Chișinău, privind îngrădirea dreptului la întrevederi cu avocații, pledând totodată pentru obligarea administrației să asigure accesul apărătorilor necondiționat așa cum prevede legea.

Solicitările recurentului:

5. Împotriva acestei încheieri, recurs a declarat condamnatul ***** și avocatul Russu Alexandr, în interesele condamnatului *****, prin care au solicitat admiterea recursului, *casarea integrală* a încheierii din 31.10.2019 emisă de către Judecătoria mun. Chișinău, sediul Ciocana, *rejudecarea cauzei* cu adoptarea unei noi hotărâri prin care plângerea (cererea) din 18.03.2019 înaintată de către ***** împotriva inacțiunilor/acțiunilor organului de administrare a Penitenciarului nr. 13 mun. Chișinău și limitarea accesului la întrevederi cu avocații, *să fie admisă integral*.

6. În susținerea recursului condamnatul *****, reprezentat de avocatul său, Alexandr Russu, au invocat că, instanța de fond la adoptarea încheierii litigioase s-a bazat pe argumentul precum că ***** era obligat să se adreseze prealabil către Administrația Penitenciarului nr.13 cu asemenea plângere, iar ulterior avea dreptul să se adreseze către instanța de judecată, făcându-se referire la unele prevederi din Codul de Executare care de fapt sunt niște *nonne-juridice neaplicabile* de fapt speței date.

7. Susține că, reprezentantul Administrației Penitenciare nr. 13 nu s-a expus referitor la faptul că ***** ar fi nerespectat careva procedură-prealabilă și s-a adresat direct instanței de judecată. Or, în atare situație instanța din oficiu și-a expus poziția fără a pune în discuție acest fapt.

8. Partea apărării menționează că, normele Codului de Procedură Penală sunt norme imperative care guvernează speța dată, prin urmare conform art. 473¹ alin. (1) CPP RM, împotriva actelor organului care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare privativă de libertate (închisoare, detențiune pe viață), condamnatul, precum și alte persoane ale căror drepturi și interese legitime au fost încălcate de aceste organe pot declara plîngere judecătorului de instrucție din instanța în a cărei rază teritorială se află organul respectiv.

9. Legiuitorul cert a prevăzut faptul cum se soluționează astfel de plângeri, de altfel conform alin. (2) al articolului menționat, soluționarea plîngerii împotriva actelor organului care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare privativă de libertate are loc conform prevederilor art. 471 CPP.

10. Invocă că, aceasta prevedere nu indică/obligă ca condamnatul să efectueze careva procedură-prealabilă, asupra astfel gen de plângeri.

11. Cu referire la motivarea încheierii privind aplicarea normei art. 178 Cod de Executare RM, menționează că, în speța dată aceasta nu-și găsește aplicabilitatea, ori legiuitorul conform normei citate a instituit de fapt „Instituția Controlului departamental”, și care nu prevede careva procedură-extrajudiciară (prealabilă) pe care Veaceslav Platon, ar fi trebuit să o respecte.

12. Susține că, tălmăcirea/explicarea normei citate în cuprinsul încheierii contestate, este eronată atâta timp cât această normă nu obligă exercitarea a careva Proceduri-Extrajudiciare, or, norma dată la alin. (2) prevede doar faptul că, în cadrul controlului asupra modului de punere în executare a hotărârilor cu caracter penal, Administrația Națională a Penitenciarelor poate anula actele și deciziile prevăzute de prezentul cod, emise de administrația instituției penitenciare cu încălcarea prevederilor legale.

13. *Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 20.03.2019* s-a declarat inadmisibilă cererea depusă de condamnatul ***** acțiunilor/inacțiunilor administrației Penitenciarului 13, mun. Chișinău privind îngrădirea dreptului la întrevederi cu avocații, precum și obligarea administrației instituției penitenciare privind asigurarea accesului la întrevederi.

14. *Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23.05.2019* a fost admis recursul condamnatului *****, casată încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 20.03.2019, cu trimiterea pricinii la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Argumentele părților:

15. În ședința de judecată a instanței de recurs, avocatul Alexandr Russu, în interesele condamnatului Veaceslav Platon, a solicitat admiterea recursului declarat, casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 31 octombrie 2019, cu rejudecarea cauzei și emiterea unei noi încheieri prin care plângerea condamnatului să fie admisă integral.

16. Condamnatul *****, în ședința de judecată a instanței de recurs, nu s-a prezentat, dar prin cerere a solicitat examinarea recursului în lipsa lui, dar în prezența avocatului său, refuzând să fie escortat în ședința de judecată.

17. Reprezentantul instituției penitenciare nr. 13 Chișinău, nu s-a prezentat, din motive necunoscute instanței, procedura citării legale, fiind legal efectuată, prin urmare Colegiul penal a dispus examinarea recursului în lipsa acestora.

Aprecierea instanței de recurs:

18. Examinând materialele prezentate, în raport cu motivele recursului declarat, ținând cont de opinia participantului la proces, Colegiul penal consideră necesar de a admite cererea de recurs a condamnatului *****, cu casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 31 octombrie 2019 și cu remiterea cauzei penale la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecători, din următoarele considerente:

19. În conformitate cu prevederile art. 473¹ alin. (1), (2) Cod de Procedură Penală RM, împotriva actelor organului care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare privativă de libertate (închisoare, detențiune pe viață), condamnatul, precum și alte persoane ale căror drepturi și interese legitime au fost încălcate de aceste organe pot declara plângere judecătorului de instrucție din instanța în a cărei rază teritorială se află organul respectiv. Soluționarea plîngerii împotriva actelor organului care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare privativă de libertate are loc conform prevederilor art. 471. Încheierea privind soluționarea plîngerii poate fi atacată în conformitate cu prevederile art. 472.

20. Astfel, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

21. Potrivit art. 449 alin. 2) lit. c) Cod procedură penală, judecând recursul, instanța admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.

22. Conform prevederilor art. 441 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de

drept comise de instanțele de fond în cazurile în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

23. Din materialele cauzei rezultă, că judecătorul a examinat cauza superficial, fără a cerceta minuțios sub toate aspectele circumstanțele cazului în raport cu probele cauzei date astfel, pripit trăgând concluzia de a respinge, ca fiind inadmisibilă, plîngerea condamnatului ***** împotriva acțiunilor/inacțiunilor administrației penitenciarului 13, mun. Chișinău privind îngrădirea dreptului la întreveneri cu avocații, precum și obligarea administrației instituției penitenciare privind asigurarea accesului la întreveneri.

24. În acest context, Colegiul penal remarcă că, la examinarea cererii condamnatului *****, instanța de fond nu a analizat pretențiile lui, cu privire la faptul că, i-a fost îngrădit dreptul la întreveneri cu avocații, prin ce i-au fost încălcate drepturile fundamentale garantate de art. 6 CEDO și art. 66 alin. (2) p. 6) CPP

25. Instanța, deși era obligată să argumenteze convingător fiecare motiv invocat în parte, a ignorat prevederile legale și a pronunțat o încheiere nemotivată.

26. Potrivit prevederilor art. 7 Cod de procedură penală, procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod.

27. În orice societate democratică, protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului.

28. Conform art. 20 a Constituției Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești atunci când drepturile, libertățile și interesele acesteia au fost violate.

29. Raportând materialele cauzei la prevederile legale enunțate mai sus se constată că, ultimele nu au fost respectate întocmai de către instanță ceea ce a dus la emiterea unei încheieri eronate.

30. Astfel, în aceste circumstanțe Colegiul penal reține că încheierea contestată este bazată pe o apreciere superficială, unilaterală și neobiectivă a circumstanțelor cauzei, fără a da o apreciere obiectivă probelor și, prin urmare concluzia instanței este în contradicție cu circumstanțele pricinii.

31. Mai mult, din materialele prezentate nu este clar dacă argumentele invocate de condamnat au fost obiectul cercetării, instanța de recurs constată că ignorând rigorile menționate, dar și cerințele art. 373 Cod de procedură penală, instanța nu a analizat și examinat materialele cauzei în raport cu motivele invocate de recurent, or, conform procesului-verbal al ședinței de judecată, lipsesc careva date privind examinarea fondului cauzei. În plus, condamnatul, în cererea sa a indicat că, Șeful Penitenciarului nr. 13, Igor PÎNTEA, a refuzat categoric să îi

acorde dreptul prevăzut de lege, pentru a dispune de întrevederi, încălcându-i astfel dreptul deținutului la întrevederi cu apărătorul său.

32. Or, condamnatul în plîngerea adresată instanței de judecată indică că, *pe marginea acestui fapt au fost depuse mai multe plîngeri și în adresa organului ierarhic superior, precum Administrația Națională a Instituțiilor Penitenciare*, întru realizarea drepturilor lui ***** prevăzute în Statutul executării pedepsei de către condamnați referitor la executarea întocmai a Statutului, însă, sub un pretext formal, atît Șeful Penitenciarului nr. 13, Igor Pîntea, cît și Administrația Națională a Instituțiilor Penitenciare, i-a comunicat formal că „*nu sunt locuri*”.

33. Prin urmare, pînă a se adresa instanței de judecată, condamnatul s-a adresat în nenumărate rînduri Șefului Penitenciarului nr. 13, Igor Pîntea, cît și Administrației Naționale a Instituțiilor Penitenciare, cu cerere de a-i fi acordat dreptul la întrevedere cu avocații său, însă sub pretextul că, nu sunt locuri, i s-a refuzat în exercitarea acestui drept, fapt ce denotă că, condamnatul a respectat procedura prealabile, ceea ce și la determinat să se adreseze în instanță.

34. Colegiul penal constată neîntemeiată aprecierea instanței de fond precum că, condamnatul nu a prezentat instanței careva adresări către Administrația Națională a Penitenciarelor, or, potrivit prevederilor art.

35. În acest context, instanța deși era obligată să examineze și să se expună asupra fiecărui motiv, argument, aspect de încălcare a prevederilor legale, invocate în acest sens în cererea înaintată, potrivit acestor prevederi legislatorul a prevăzut expres rolul activ pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor cauzei.

36. Or, neexpunerea asupra unei cerințe, **se egalează cu faptul că, nu au fost auzite părțile**. Conform practicii CEDO, *în cauza Fomin c. Moldovei*, Cererea nr. 36755/06, Curtea a statuat că: „Rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o Decizie motivată oferă părților posibilitatea de a o contesta precum și posibilitatea ca Decizia să fie revizuită de către o Instanță de Recurs”. Doar prin adoptarea unei decizii motivate, poate avea loc un control public al administrației Justiției (c.f. Hirvisaariv. Finland, nr. 49684/99, parag. 30, 27.09.2001).

37. Mai mult, motivarea hotărârilor este o garanție pentru părți că, cererile lor au fost analizate cu atenție și oferă posibilitatea exercitării controlului judiciar. Analiza pe care instanța o face în legătură cu motivele de fapt și de drept care i-au format convingerea, în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, concisă și fermă, într-un cuvînt să aibă putere de convingere. La fel de exactă trebuie să fie motivarea și în ce privește cererile pe care le-a respins. Nemotivarea hotărârii sau o motivare necorespunzătoare vor atrage casarea ei.

38. Colegiul penal consideră că, argumentele invocate de participanții la proces sunt importante pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns concret

în hotărâre. Pe când abținerea instanței ierarhic inferioare de furnizarea unui răspuns explicit la un șir de argumente invocate, constituie o încălcare a art. 6 alin. (1) CEDO, deoarece participanților nu le-a fost acordată posibilitatea de a ști dacă aceste argumente au fost neglijate sau respinse și în ultimul caz, cauzele acestei respingeri.

39. Din cele expuse mai sus, instanța de recurs statuează că, concluziile neclare, incomplete, incerte expuse de instanțele ierarhic inferioare fără a se arăta o apreciere a argumentelor invocate de reclamant constituie o nemotivare a hotărârii, iar nemotivarea hotărârii, prin prisma practicii CEDO se echivalează cu neexaminarea fondului cauzei.

40. Prin urmare, în conținutul încheierii atacate nu se regăsesc probele, datele și documentele în baza cărora instanța de fond urma să-și formeze concluzia și să-și întemeieze soluția.

41. Procedând astfel, instanța de fond n-a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 473¹ alin. (1) - (2) Cod de procedură penală, astfel, la judecarea cauzei, se constată erori judiciare, erori constatate și prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23.05.2019, dar neînălțurate de către instanța de fond la rejudecarea cauzei.

42. Colegiul penal reiterează prevederile art. 436 alin. (1), (2) CPP, care statuează expres că, procedura de rejudecare a cauzei după casarea hotărârii în recurs se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei. *Pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sînt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului.* Aceste erori judiciare se exprimă prin modul de cercetare și apreciere a probelor prezentate de părți, de gradul de percepție și analiză a materialului cauzei raportat la conținutul normativ pe care se bazează cererea, astfel nemotivarea hotărârii, prin prisma practicii CEDO se echivalează cu neexaminarea fondului cauzei.

43. Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța care a examinat fondul nu a efectuat, prin ce au fost încălcate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea încheierii atacate și remiterea cauzei la o nouă reexaminare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

44. Astfel, reieșind din faptul că, erorile admise de către instanța de fond nu pot fi reparate de către instanța de recurs, Colegiul Penal va remite cauza dată la o nouă reexaminare în instanța de fond.

45. La o nouă examinare, instanța de fond urmează să țină cont de cele enunțate mai sus și să emită o hotărâre legală, întemeiată și motivată în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

46. Conducându-se de prevederile art. 447-449 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

D E C I D E:

Se admite recursul avocatului Alexandr Russu, in interesele condamnatului Veaceslav Platon și casează integral încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 31 octombrie 2019 cu trimiterea cauzei la o nouă rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecători.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței:

Judecător

Stelian Teleucă

Judecătorii:

Sergiu Furdui

Silvia Gîrbu